

Afstand, maar geen achterstand

Om maar meteen een open deur in te lopen: de afgelopen maanden verliepen voor de medewerkers instandhouding van de Stichting Oude Groninger Kerken ook anders dan verwacht. Toch leverde dat gelukkig weinig verontrustende situaties op.

Het laatste grote restauratieproject werd opgeleverd in januari en hield indirect verband met wat toen nog hét thema van het voorjaar van 2020 leek te worden, 75 jaar bevrijding. De kerk van Bierum raakte tijdens de gevechten in 1945 ernstig beschadigd. ‘Sinds de grootschalige restauratie van 1948 zijn de toen herstelde schilderingen vervaagd en is pleisterwerk losgeraakt’, vertelt Jur Bekooy, bouwkundige van de SOGK. Daarbij kwam nog recente schade als gevolg

van de aardbevingen. ‘Alles is schoongemaakt, vastgezet en geconserveerd. Een echte degelijke restauratie’. Tot de gewelfschilderingen hoort – haast omineus – ook die van Sint-Sebastiaan, niet alleen de naamgever van de kerk maar ook beschermheilige tegen besmettelijke ziekten.

Geruststellend

‘Wat door kan gaan, gaat ook gewoon door’, antwoordt Bekooy geruststellend op de vraag of geplande werkzaamheden niet ernstig in de knel komen door alle beperkende maatregelen. ‘Op de rol staan onder meer onderhoud en bevingsschadeherstel in Kropswolde en restauratie van kerk en toren in Spijk. Verbetering van de gebruiksvoorzieningen in de kerk van Feerwerd en herstel van het schilderwerk in

1 Herinnering aan de restauratie van oorlogsschade in 1948 in de kerk van Bierum. Foto Duncan Wijting.

2 Bouwkundige Jur Bekooy tijdens de restauratiewerkzaamheden in de Sebastiaanskerk van Bierum. Foto Julia Gunther.

3 Pleisterwerk in de gewelven van de kerk van Bierum wordt vastgezet. Foto archief SOGK.

Meedhuizen zijn alweer klaar. Alleen de voorbereidingen kosten nu iets meer tijd.' Want ook in de kerk moet veilig gewerkt kunnen worden.

Middelstum

'Om die reden hebben we wel de restauratie van bevingsschade aan de gewelven van de Hippolytuskerk in Middelstum een jaar moeten uitstellen. Het werk daar zou uitgevoerd worden door een aantal kleine gespecialiseerde bedrijven. Als een van de medewerkers daarvan ziekteverschijnselen zou krijgen, betekende dat meteen dat het werk stil zou liggen. Dan kom je in een situatie dat steigers langere tijd moeten blijven staan, wat natuurlijk aanzienlijke meerkosten met zich meebrengt. Ook voldoende afstand houden op de steigers en ladders zou in dit geval erg moeilijk zijn.'

Kleur keert terug

'Wat in Middelstum wel doorgaat, is het schilderwerk aan de pastorie. Daar zitten we de huurder momenteel niet in de weg, en andersom. Het kleurherstel is weer een stap in de strijd tegen de dominantie van 'gebroken wit en standgroen.' Dat gebeurt natuurlijk allemaal wel op basis van onderzoek.

'Afgaande op wat er gevonden is aan kleurrestanten heeft de pastorie direct na de bouw in 1876 er waarschijnlijk als

4 Bevingsschade in de gewelven de Hippolytuskerk van Middelstum. Foto archief SOGK.

volgt uitgezien: donkergroene ramen met crèmekleurige kozijnen en deurposten, en een donkerbruine voordeur en bovenlicht. De gestucte omlijstingen van ramen en van de voordeur waren okerkleurig.' De grootste verandering zal de kleurstelling van de serre zijn, die van latere datum is. 'Zeegroen op het regelwerk, met goudbruin op de ramen. De luiken van de pastorie zullen net als het regelwerk van de serre een zeegroene afwerking hebben gehad. Daar moet nog nader onderzoek naar worden gedaan.'

5 De pastorie van Middelstum. Foto Duncan Wijting.

6 (inzet) Minutieus krabwerk onthult verschillende kleurlagen aan de serre van de pastorie van Middelstum. Foto: Veldman en Veltman

